

Rigsdagstidende.

1850.

Forhandlingerne paa Folkethinget. № 358.

91de Møde.

Tirsdagen den 4de Juni.

(Forts.)

Grundtvig (forts.): Jeg vil imidlertid, før jeg sætter mig, endnu berøre en Ting, som det forundrer mig, at jeg ved denne Leilighed ikke har hørt et eneste Ord om, skøndt jeg dog visse troer, at det er af en stor og indgribende Vigtighed, ogsaa i Henseende til det Forhold, som for nærværende Tid er Gjenstand for vort Ordssifte, og det er, at paa Landet, — ligesom det jo paa sin Maade skulde være i Kjøbstæderne, men her vil jeg kun tale om Landet — at paa Landet, det skulde det virkelig være Arbejderne tilladt at bruge deres Kræfter til ethvert gavnligt Arbejde med fuld Frihed, thi dette er visse det Første. Det er, hvad der ikke alene kan give Mange, som nu fattes det, Midler til selv at skaffe sig ligesaa vel Bolig som Tøde og Klæder, men det er tillige det, som vil gjøre, at mange Familier, som nu kun med megen Møie kunne finde Leilighed paa Landet, ville lettelig finde den, fordi de ønskes i Kredsen. Det er imidlertid saaledes jo, at istedetfor er det nu blevet meget værre endog kun end i min Barndom, fordi det er blevet, jeg troer i 1814 og i de Aar, saaledes, at de fleste Gaandteringer paa Landet, som ikke ligesom høre til Algerbruget, altsaa hvad der kaldes Gaandværker, at det er blevet til en Bevillings sag, blevet saaledes til en Bevillings sag, at jeg med Bedrøvelse har seet mangt et Exempel, hvor de Bedkommende, fordi Amtmanden domte, at der ikke maatte være mere end een Skræder eller een Skomagler i et vist Omfang, have givet sig under Fattigvæsenet og ladet sig føde der, uagtet de baade vilde og kunde fortjene deres Brød; denne Frihed til at bruge de Hænder og de Kræfter, som Vorherre har givet Enhver af os, uagtet de fleste af os ikke forstaae at bruge dem, denne

Frihed til at bruge dem til Alt, hvad gavnligt er, den vilde have gjort, at langt Færre brugte dem baade til Tyveri og andet Ondt, men det vilde ogsaa gjøre, at Mangfoldige vilde findes rundt omkring paa Landet og selv paa Fæstegodserne, især naar Fæsterne virkelig faae Lov til at have Jnderster, der vilde finde baade deres gode Ophold og ogsaa deres Bolig, uden at der behøves enten at befales Communalbestyrelserne at skaffe dem Bolig eller betale den igjennem Amtmanden, hvad jo ogsaa undertiden vilde findes aldeles umuligt, eller at skaffe dem Bolig paa Communalbestyrelsens og Communens Regning. Derfor, idet jeg erkjender, at det jo har sin saare gode Hensigt at ville skaffe alle dem, som selv kunne tilveiebringe de nødvendige Midler, at skaffe dem ogsaa Ophold paa det Sted, hvor de helst ønske at være, og hvor de bedst kunne finde Arbejde, saa kan jeg dog ikke andet, end jeg maa fraraade det nærværende Lovforslag.

Formanden: Der er begjæret Afslutning af Forhandlingerne af følgende 15 Medlemmer:

Boulsen, L. Hansen, Boserup, Nørgaard, Neergaard, Hjerrild, Black, Hermansen, Ottesen, Lykke, C. A. Hansen, Skau, Gram, Kampmann og Chr. Jensen.

Formanden: Der er 33 Stemmer for og 36 Stemmer imod Afslutning. Altsaa er Afslutningen forkastet, men Antallet af de afgivne Stemmer for og imod ligger hinanden saa nær, at jeg, hvis Noget i Thinget begjærer det, vil lade Spørgsmaalet afgjøre ved Navneopraab (Nei! Nei!). Altsaa er Afslutningen forkastet med 36 Stemmer imod 33.

Tscherning: Der foreligger nu en saa vidtloftig og omfattende Materie, at jeg næsten ikke seer, hvor det skal være mig muligt at fatte mig i Korthed. Imidlertid skal jeg bestrebe mig derfor. Vi ere komne dybt ind paa